

*„Matematyka jest uniwersalna:
nie ma rzeczy, która by była jej obca”*

Matematyka nas łączy.

**Szkolne przygody z królową nauk –
konferencja**

Zbigniew Porada

Doradca metodyczny- przedmioty zawodowe

Miasto Kraków, Powiat Krakowski, Powiat Olkuski.

Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Oddział Kraków,
ul. Garbarska 1;

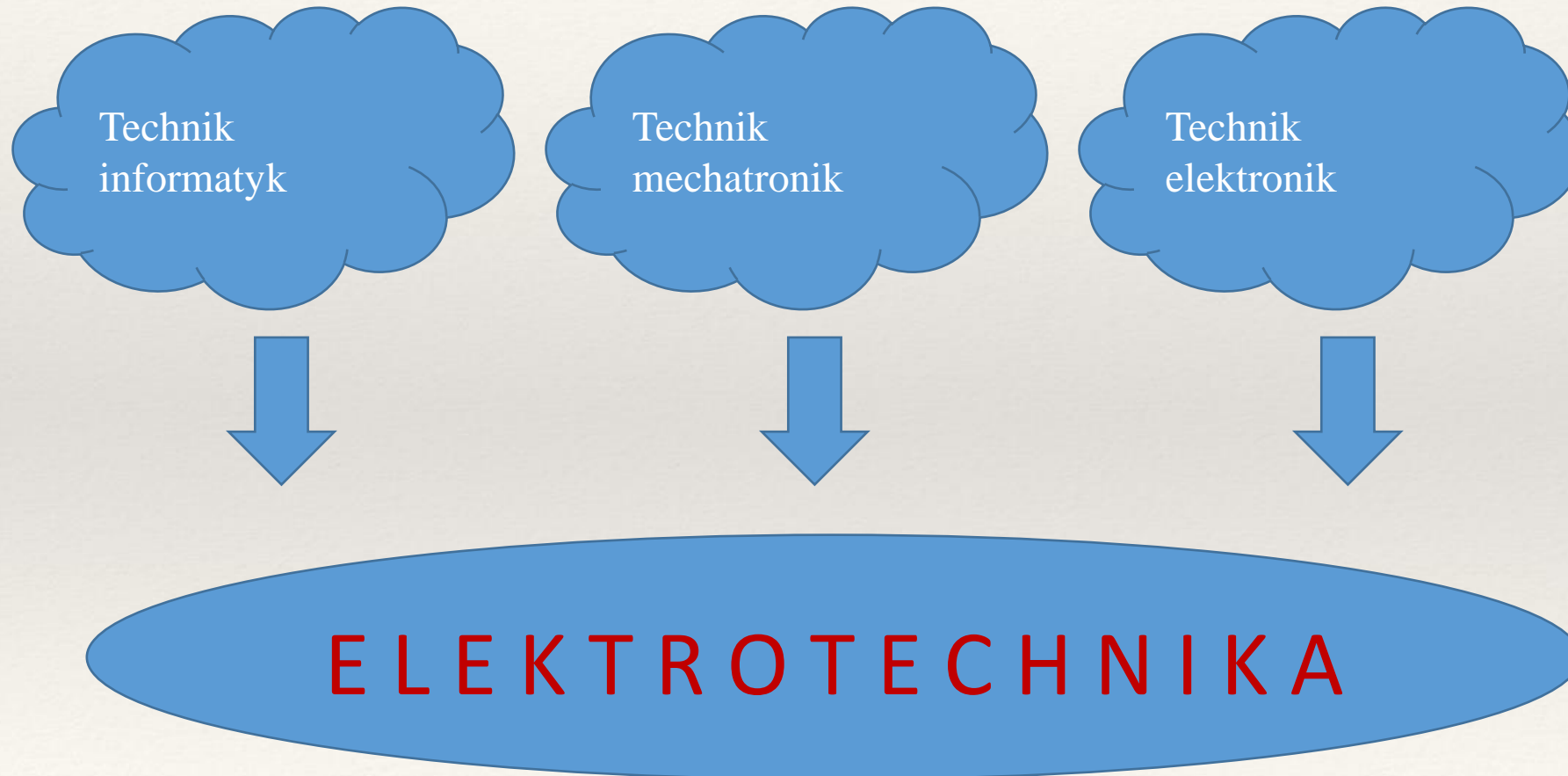
Dyżur: środa 13.30-15.00 (lub po umówieniu telefonicznym)

Zespół Szkół nr 1 im. Św. Rafała Kalinowskiego w Krakowie,
ul. Ułanów 3;

Kontakt: z.porada@mcdn.edu.pl

Matematyka w kształceniu zawodowym młodego Technika

Elektrotechnika

Natężenie prądu elektrycznego- 1 Amper

Ampère Andre Marie, ur. 22 I 1775, Lyon,
zm. 10 VI 1836, Marsylia, fizyk i **matematyk** francuski,
twórca podstaw elektrodynamiki.

Największym dokonaniem Ampère'a były pionierskie
badania dotyczące elektromagnetyzmu.

Elektrotechnika

Napięcie elektryczne- 1 Wolt

Alessandro Volta, ur. 18 II 1745, Como,
zm. 5 III 1827, Como– włoski fizyk, znany głównie
ze swojej pracy nad elektrycznością. Dokonał również
odkryć na polu elektrostatyki, pneumatyki i meteorologii.

Elektrotechnika

Międzynarodowy układ jednostek miar SI

Dziesiątne krotności jednostek

Zdarza się, że zmierzona wartość jakiejś wielkości jest bardzo duża lub bardzo mała w porównaniu z jednostką w której wyraża się ta wielkość. Liczba określająca tę wartość zawierałaby wiele zer. Aby uniknąć takich sytuacji, wprowadzono w układzie SI wygodny sposób zapisu jednostek wielokrotnych i podwielokrotnych. Sposób ten polega na dołączeniu do nazwy (lub symbolu) jednostki miary jednego z przedrostków (lub jego symbolu) wyrażającego odpowiedni mnożnik dziesiątny.

Elektrotechnika

Międzynarodowy układ jednostek miar SI

Dziesiętne krotności jednostek

Tabela zawiera mnożniki oraz ich nazwy i symbole aktualnie stosowane do tworzenia jednostek wielokrotnych i podwielokrotnych.

Wielokrotności			Podwielokrotności		
Mnożnik	Nazwa	Symbol	Mnożnik	Nazwa	Symbol
10^1	deka	da	10^{-1}	decy	d
10^2	hekto	h	10^{-2}	centy	c
10^3	kilo	k	10^{-3}	mili	m
10^6	mega	M	10^{-6}	mikro	μ
10^9	giga	G	10^{-9}	nano	n
10^{12}	tera	T	10^{-12}	piko	p
10^{15}	peta	P	10^{-15}	femto	f
10^{18}	eksa	E	10^{-18}	atto	a
10^{21}	zetta	Z	10^{-21}	zepto	z

Elektrotechnika

Międzynarodowy układ jednostek miar SI

Wszystkie obliczenia należy wykonywać na wielkościach fizycznych wyrażonych w jednostkach z układu SI.

Jeśli jakaś wielkość jest wyrażona w podwielokrotności lub wielokrotności swojej jednostki miary należy dokonać zamiany.

PRZEDROSTEK	SYMBOL	WARTOŚĆ	ZAPIS
femto-	f	0,000 000 000 000 001	10^{-15}
piko-	p	0,000 000 000 001	10^{-12}
nano-	n	0,000 000 001	10^{-9}
mikro-	μ	0,000 001	10^{-6}
mili-	m	0,001	10^{-3}
centy-	c	0,01	10^{-2}
decy-	d	0,1	10^{-1}
		1	10^0
deka-	da	10	10^1
hekto-	h	100	10^2
kilo-	k	1 000	10^3
mega-	M	1 000 000	10^6
giga-	G	1 000 000 000	10^9
tera-	T	1 000 000 000 000	10^{12}

Elektrotechnika

Międzynarodowy układ jednostek miar SI

Aby dokonać zamiany z podwielokrotności lub wielokrotności należy wartość liczbową danej wielkości fizycznej pomnożyć przez odpowiedni mnożnik np.:

$$25\text{mA} = 25 \cdot 10^{-3} \text{ A}$$

$$16\text{kV} = 16 \cdot 10^3 \text{ V}$$

$$125\text{mm}^2 = 125 \cdot (10^{-3})^2 \text{ m}^2 = 125 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$$

$$64\mu\text{F} = 64 \cdot 10^{-6} \text{ F}$$

$$E = 6 \frac{\text{kV}}{\text{cm}} = 6 \cdot \frac{10^3 \text{ V}}{10^{-2} \text{ m}} = 6 \cdot 10^5 \frac{\text{V}}{\text{m}}$$

$$J = 30 \frac{\text{A}}{\text{mm}^2} = 30 \cdot \frac{1 \text{ A}}{(10^{-3})^2 \text{ m}^2} = 30 \cdot 10^6 \frac{\text{A}}{\text{m}^2}$$

$$V = 64\text{mm}^3 = 64 \cdot (10^{-3})^3 \text{ m}^3 = 64 \cdot 10^{-9} \text{ m}^3$$

Działania na potęgach

$$10^a \cdot 10^b = 10^{a+b}$$

$$\frac{10^a}{10^b} = 10^{a-b}$$

$$(10^a)^b = 10^{a \cdot b}$$

$$\frac{1}{10^a} = 10^{-a}$$

$$\frac{1}{10^{-a}} = 10^a$$

Elektrotechnika

Międzynarodowy układ jednostek miar SI

$$1[\text{kV}] = \dots [\text{V}]$$

$$250[\text{mA}] = \dots [\text{A}]$$

$$150[\text{uA}] = \dots [\text{mA}]$$

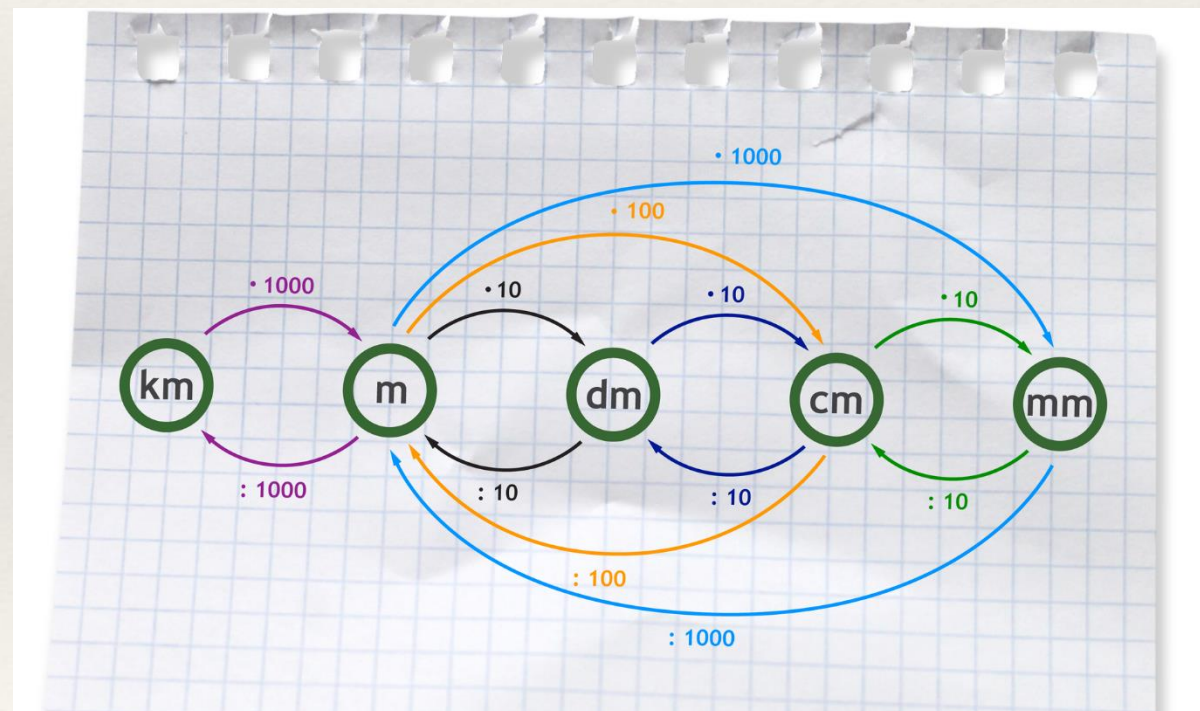
$$470000[\text{pF}] = \dots [\text{uA}]$$

$$0,125[\text{uH}] = \dots [\text{H}]$$

$$12,5[\text{mA}] = \dots [\text{kA}]$$

$$1280[\text{uF}] = \dots [\text{mF}]$$

$$0,0038[\text{H}] = \dots [\text{mH}]$$

Elektrotechnika

Międzynarodowy układ jednostek miar SI

$$1 \text{ kV} = 1000 \text{ V}$$

$$250 \text{ mA} = 0,25 \text{ A}$$

$$150 \text{ }\mu\text{A} = 0,15 \text{ mA}$$

$$470000 \text{ pF} = 0,47 \text{ }\mu\text{F}$$

$$0,125 \text{ }\mu\text{H} = 0,000000125 \text{ H}$$

$$12,5 \text{ mA} = 0,0000125 \text{ kA}$$

$$1280 \text{ }\mu\text{F} = 1,28 \text{ mF}$$

$$0,0038 \text{ H} = 3,8 \text{ mH}$$

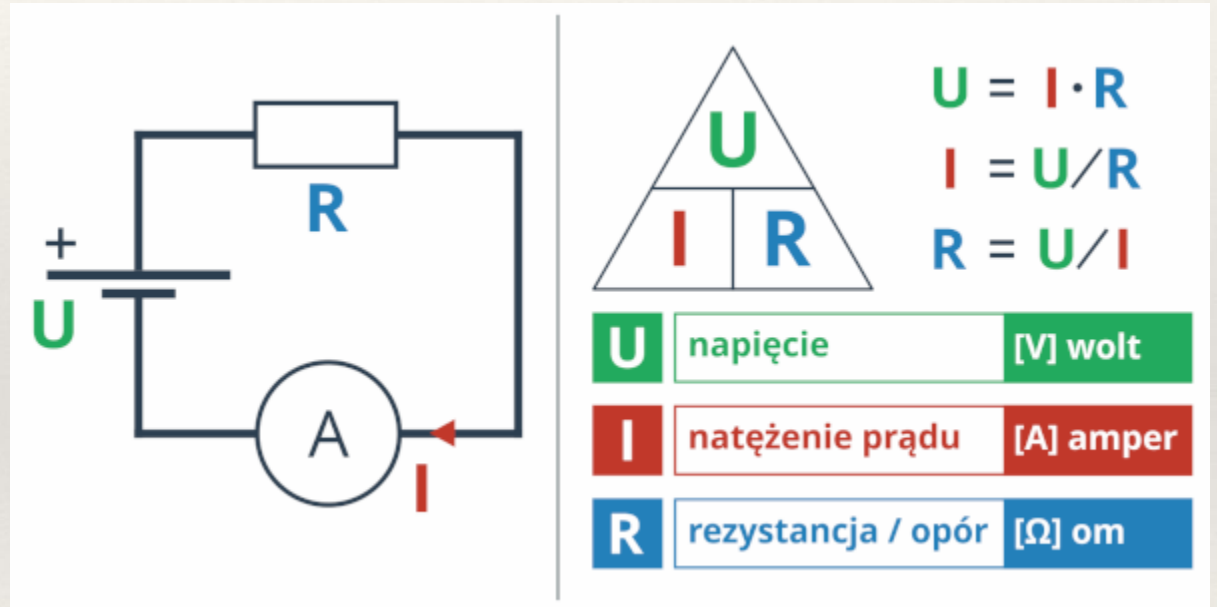
W elektrotechnice często spotykamy wielkości fizyczne o wartościach wielokrotnie mniejszych lub większych od swojej jednostki miary. Taką wielkością jest np. pojemność elektryczna, której jednostką miary jest farad (F). Farad jest pojemnością bardzo dużą. W praktyce spotykamy się z pojemnościami tysiąc, milion, miliard lub bilion razy mniejszymi. Dlatego wygodne jest posługiwanie się podwielokrotnościami oraz wielokrotnościami jednostek miar. Unikamy wtedy bardzo małych lub bardzo dużych liczb.

Elektrotechnika

Prawo Ohma

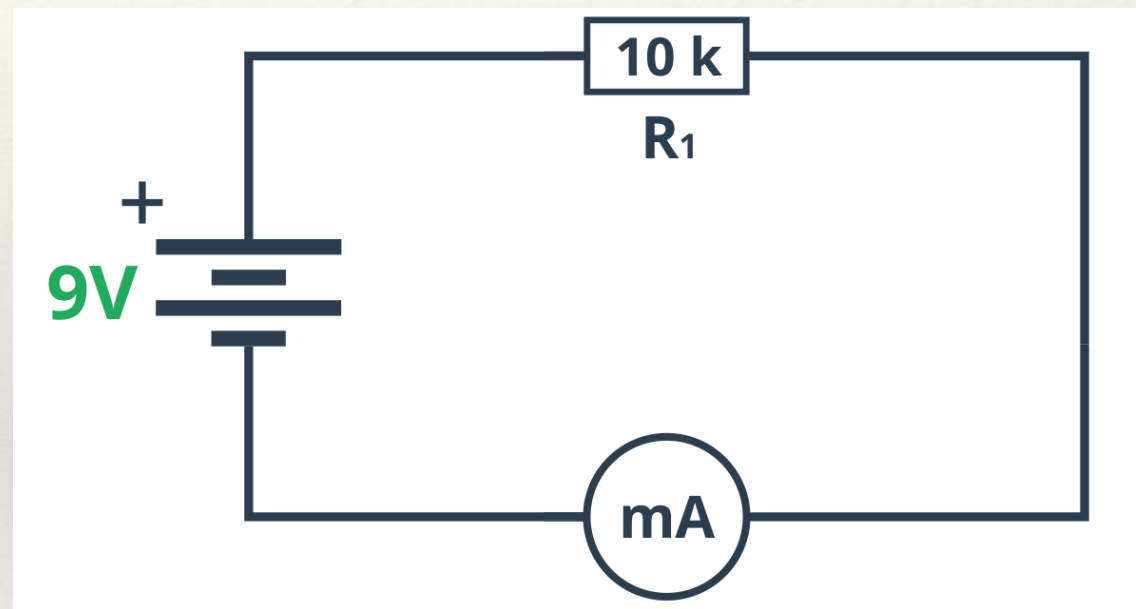
Prawo Ohma to podstawowe prawo obwodów elektrycznych głoszące, że natężenie prądu (I) płynącego przez przewodnik jest proporcjonalne do napięcia (U) przyłożonego do jego końców.

Elektrotechnika

Prawo Ohma

Sprawdźmy w praktyce, czy prawo Ohma naprawdę „działa”.
W zestawie elementów znajduje się bateria o napięciu 9 V.
Chcielibyśmy wiedzieć, jaki prąd popłynie, jeśli zamkniemy obwód, dołączając do niej rezystor 10kΩ.

Korzystamy z poznanych wcześniej wzorów:

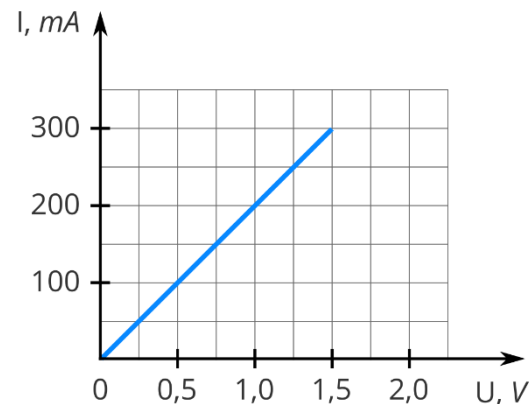
$$U = 9 \text{ V}, R = 10 \text{ k}\Omega, I = ?$$

$$I = U / R = 9 \text{ V} / 10000 \Omega = 0,0009 \text{ A} = \mathbf{0,9 \text{ mA}}$$

Elektrotechnika

Prawo Ohma

Wyniki pomiarów wskazują, że wzrost napięcia np. dwa razy wpływa na równoczesny wzrost natężenia prądu tyle samo razy – obie wielkości fizyczne są do siebie wielkościami **wprost proporcjonalnymi**. Widać to również na poniższym wykresie:

Elektrotechnika

Prawo Ohma

Przez żarówkę o oporze 1150Ω płynie prąd o natężeniu $0,2 \text{ A}$. Oblicz wartość napięcia przyłożonego do żarówki.

Rozwiązanie:

Korzystamy z prawa Ohma:

$$I = \frac{U}{R}$$

Z tego wynika, że $U = I \cdot R$.

Dane:

$$R = 1150 \Omega$$

$$I = 0,2 \text{ A}$$

Szukane:

$$U = ?$$

Obliczenia:

$$U = 1150 \Omega \cdot 0,2 \text{ A} = 230 \text{ V}$$

Odpowiedź:

Napięcie przyłożone do żarówki wynosi 230 V .

Przez grzałkę czajnika elektrycznego włączonego do napięcia 230 V przepływa prąd o natężeniu 250 mA . Oblicz, ile wynosi opór elektryczny grzałki.

Rozwiązanie:

$$U = R \cdot I / : I$$

$$R = \frac{U}{I}$$

Dane:

$$I = 250 \text{ mA} = 0,25 \text{ A}$$

$$U = 230 \text{ V}$$

Szukane:

$$R = ?$$

Obliczenia:

$$R = \frac{230 \text{ V}}{0,25 \text{ A}} = 920 \Omega$$

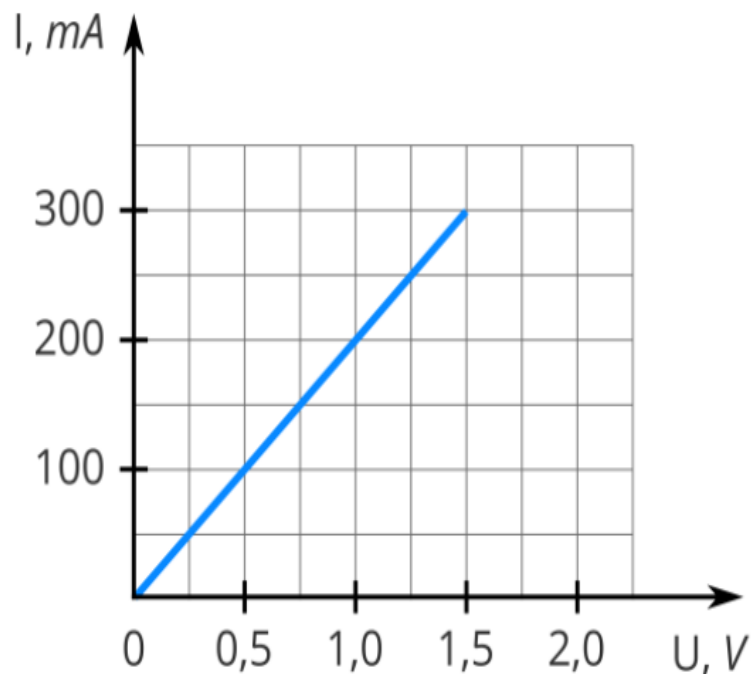
Odpowiedź:

Opór grzałki jest równy 920Ω .

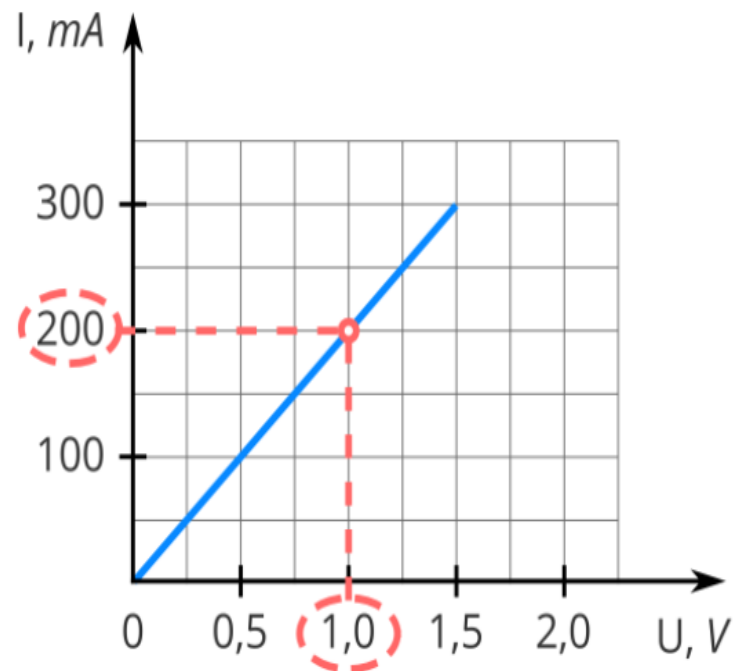
Elektrotechnika

Prawo Ohma

Na podstawie poniższego wykresu oblicz opór elektryczny odbiornika.

Wskazówka: Wybierz dowolny punkt leżący na niebieskiej linii.

Elektrotechnika

Prawo Ohma

Georg Ohm (1789–1854) był niemieckim nauczycielem fizyki i **profesorem matematyki** na politechnice w Norymberdze, a potem na uniwersytecie w Monachium.

Rozwiązanie:

Aby wyznaczyć wartość oporu elektrycznego, należy znać natężenie prądu płynącego przez odbiornik oraz wartość napięcia elektrycznego.

Wzór:

$$R = \frac{U}{I}$$

Dane (odczytane z wykresu):

$$U = 1,0 \text{ V} = 1 \text{ V}$$

$$I = 200 \text{ mA} = 0,2 \text{ A}$$

Szukane:

$$R = ?$$

Obliczenia:

$$R = \frac{1 \text{ V}}{0,2 \text{ A}} = 5 \Omega$$

Odpowiedź:

Opór elektryczny odbiornika wynosi 5Ω .

Uwaga: sprawdź, czy wybór innego punktu wykresu zmieni wyznaczoną wartość oporu.

Elektrotechnika

Opór elektryczny

Od czego zależy opór?

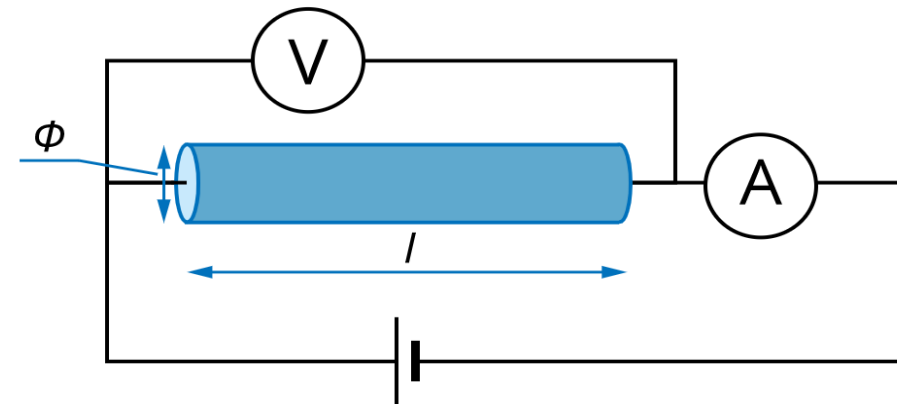
Opór elektryczny przewodnika zależy od: oporu właściwego (ρ), długości przewodnika (l) i pola jego przekroju poprzecznego (S):

$$R = \rho \frac{l}{S}.$$

Wzór ten definiuje opór właściwy materiału i może zostać przekształcony do postaci:

$$\rho = R \frac{S}{l},$$

która może posłużyć do doświadczalnego wyznaczania tej wielkości fizycznej dla badanego materiału.

Rys. 1. By określić opór właściwy materiału musimy zmierzyć jego długość l , średnicę przekroju ϕ , a także zmierzyć natężenie prądu A płynącego przez niego po przyłożeniu do jego końców napięcia U .

Elektrotechnika

Opór elektryczny

Jak zmieni się opór przewodnika, jeśli w jego lewej połowie podwoimy pole przekroju poprzecznego, a w prawej - dwukrotnie zmniejszymy?

Sytuację tę można sobie wyobrazić jako połączenie szeregowe dwóch przewodników o tym samym oporze właściwym, długości $\frac{l}{2}$ i polach przekroju odpowiednio $2S$ oraz $\frac{S}{2}$.
Opór zastępczy wyniesie

$$R_Z = R_1 + R_2 = \rho \frac{l}{2S} + \rho \frac{l}{\frac{S}{2}}$$

$$R_Z = \frac{\rho l}{2} \left(\frac{1}{2S} + \frac{2}{S} \right) = \frac{5}{4} \rho \frac{l}{S}$$

A zatem opór zwiększy się.

Elektrotechnika

Opór elektryczny

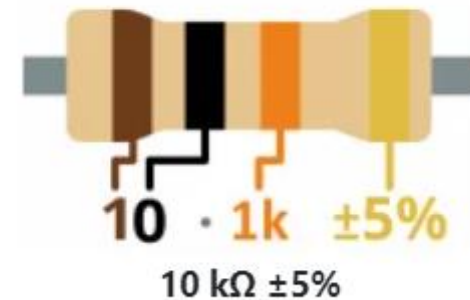
Elektrotechnika- Rezystor

Rezystancja nominalna/znamionowa - rezystancja podawana przez producenta na obudowie rezystora.

Tolerancja rezystora to odchylenie rezystancji, które może różnić wartość nominalną od zmierzonej w temperaturze 25 °C bez przyłożonego obciążenia.

Innymi słowy, tolerancja rezystora to wartość o którą, rezystancja opornika może zmieniać się od podanej wartości.

Kod paskowy rezystora 10 kΩ:

Elektrotechnika

Rezystory

Elektrotechnika- Rezystor

Rezytor oznaczony kolorami:

brązowy, szary, pomarańczowy,

złoty, według tabeli będzie to

18 x 1k Ω , czyli **18k Ω** tolerancja **5%**,

więc rezystor może przyjmować wartości:

$$18k * 5\% = 18000 * 0,05 = 900[\Omega]$$

$$18k - 900 = 17,1k[\Omega]$$

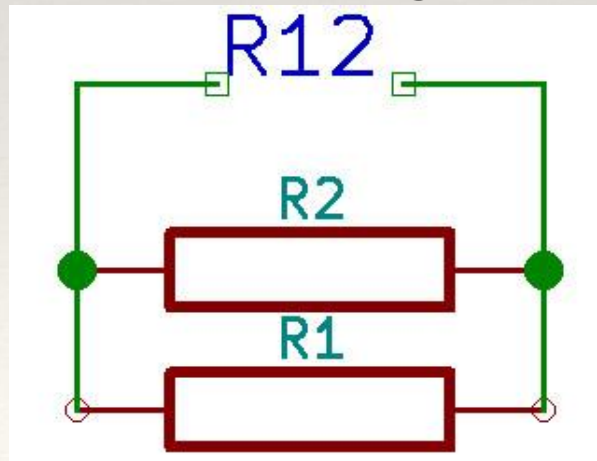
$$18k + 900 = 18k9[\Omega]$$

Elektrotechnika

Rezystory

Elektrotechnika- Równoległe i szeregowe połączenia oporników
Rezystory można łączyć ze sobą. Cel takich działań może być różny – uzyskanie określonej rezystancji, zwiększenie mocy, budowa dzielnika napięcia. W połączeniu szeregowym uzyskana oporność jest sumą rezystancji łączonych oporników. Połączenie równoległe skomplikowanych nie jest.

Elektrotechnika

Rezystory

Elektrotechnika- Równoległe i szeregowe połączenia oporników

Rezystancja R_{12} , jaką otrzymamy w wyniku takiego połączenia, wyraża się wzorem:

$$R_{12} = \frac{R_1 \cdot R_2}{R_1 + R_2}$$

Jeśli rezystorów połączonych równoległe jest więcej, to wzór wygląda tak:

$$\frac{1}{R_{1n}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \dots + \frac{1}{R_n}$$

Połączmy więc nasze rezystorki 17,81k Ω i 11,82k Ω równoległe i policzmy uzyskaną oporność za pomocą drugiego wzoru:

$$\frac{1}{R_{12}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} = \frac{1}{17,81} + \frac{1}{11,82}$$

po sprowadzeniu do wspólnego mianownika:

$$\frac{1}{R_{12}} = \frac{11,82}{17,81 \cdot 11,82} + \frac{17,81}{11,82 \cdot 17,81} = \frac{29,63}{210,5142} = \frac{1}{7,1047}$$

Po "odwróceniu" ułamków:

$$R_{12} = 7,1047 \text{ k}\Omega$$

Zobaczmy, czy taki sam wynik uzyskamy za pomocą pierwszego wzoru, który wydaje się być wygodniejszym:

$$R_{12} = \frac{R_1 \cdot R_2}{R_1 + R_2} = \frac{17,81 \cdot 11,82}{17,81 + 11,82} = \frac{210,5142}{29,63} = 7,1047 \text{ k}\Omega$$

Elektrotechnika

Prąd przemienny

Równanie opisujące prąd zmieniający się sinusoidalnie ma postać:

$$i = I_m \sin(\omega t + \Psi_i)$$

gdzie:

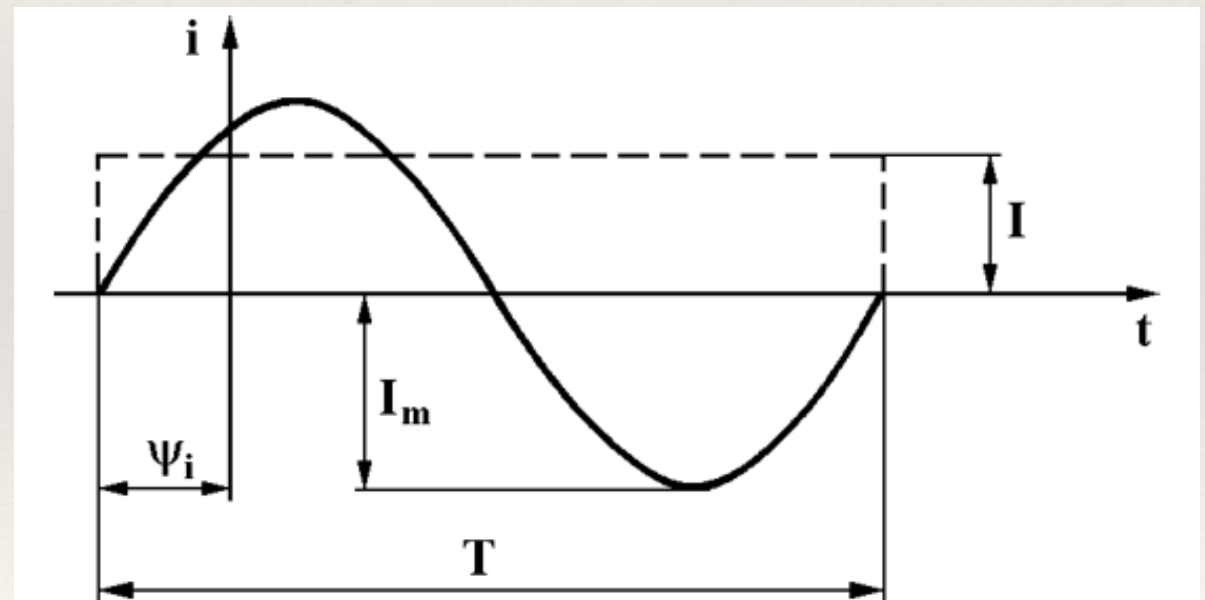
I_m - amplituda prądu,

ω - pulsacja, $\omega = 2\pi f$,

f - częstotliwość,

t - czas,

Ψ_i - faza początkowa.

Wykres prądu zmieniającego się sinusoidalnie

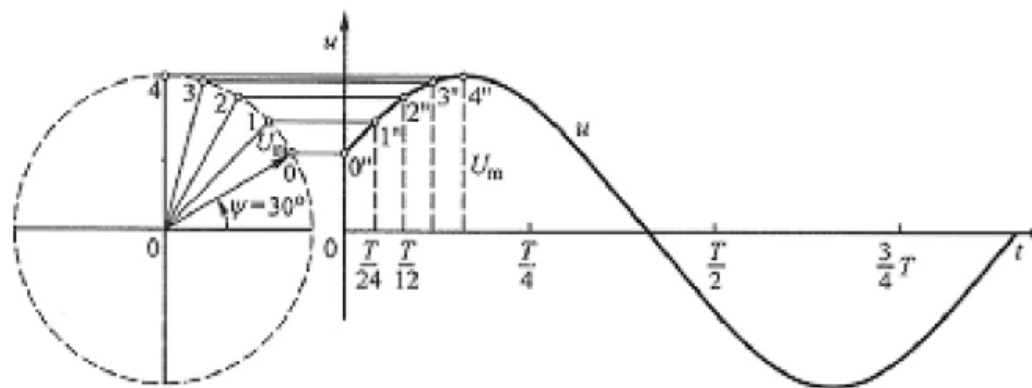

Elektrotechnika

Prąd przemienny

Wielkości sinusoidalne można przedstawiać za pomocą wektorów.
 Związek pomiędzy wirującym z prędkością ω wektorem o promieniu U_m ,
 a przebiegiem sinusoidalnym przedstawiono na rysunku.

Z wykresu wynika, że rzuty
 wektora o module równym
 amplitudzie przebiegu
 sinusoidalnego, obracającego
 się z prędkością kątową ω ,
 równą pulsacji tego przebiegu,
 na oś rzędnych odpowiadają
 wartościom chwilowym przebiegu.

Związek pomiędzy wektorem wirującym U_m , a przebiegiem sinusoidalnym powstałym jako rzut
 wektora obracającego się ze stałą prędkością kątową ω [2]

Elektrotechnika

Prąd przemienny

W obwodach prądu przemiennego najważniejszą wartością jest wartość skuteczna. W tych wartościach podawane są dane znamionowe odbiorników jak również te wartości mierzą mierniki elektromagnetyczne.

Wartość skuteczna jest to zastępczy prąd stały, który wytwarza tyle samo energii co prąd zmienny w tym samym czasie.

Dla przebiegu sinusoidalnego:

$$I = \sqrt{\frac{1}{T} \int_0^T i^2 dt} = \sqrt{\frac{1}{T} \int_0^T I_m^2 \sin^2(\omega t + \psi_i) dt} = \frac{I_m}{\sqrt{2}} = 0,707 I_m$$

Elektrotechnika

Prąd przemienny

Napisz wzór przedstawiający zależność napięcia panującego w sieci prądu przemiennego od czasu, jeśli wiadomo że napięcie skuteczne wynosi 110V, a częstotliwość 50 Hz.

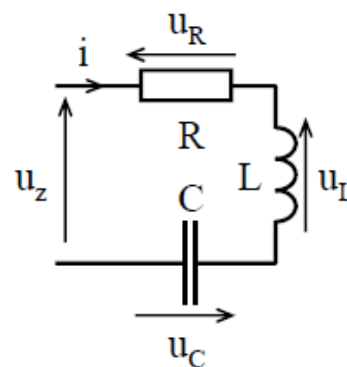
$$\omega = 2\pi f = 100\pi = 314 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

$$U_m = U_{sk} \sqrt{2} = 110\sqrt{2}$$

zakładamy oczywiście fazę początkową $\varphi = 0$

$$U(t) = 110\sqrt{2} \sin(314t) \text{ (takie napięcie w sieci występuje w USA, w Polsce zamiast 110 jest 230)}$$

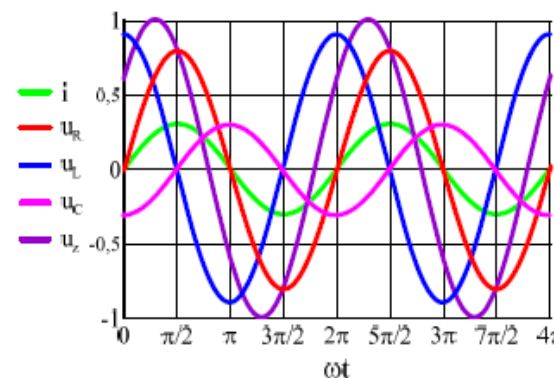
Gałąź RLC w obwodzie prądu sinusoidalnego ¹²

$$i(t) = I_m \sin \omega t$$

$$u_z = u_R + u_L + u_C$$

$$\begin{aligned}
 u_z &= RI_m \sin \omega t + X_L I_m \cos \omega t - X_C I_m \cos \omega t \\
 &= I_m \sqrt{R^2 + (X_L - X_C)^2} \sin(\omega t + \varphi)
 \end{aligned}$$

$$\varphi = \arctan \frac{X_L - X_C}{R}$$

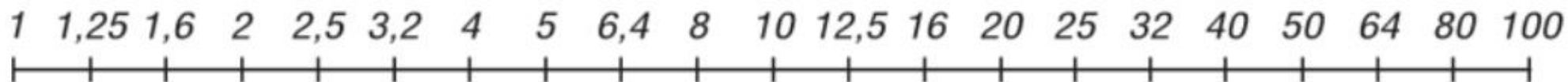
$$-90^\circ < \varphi < 90^\circ$$

$$u_z = U_m \sin(\omega t + \varphi)$$

$$U_m = I_m \sqrt{R^2 + (X_L - X_C)^2}$$

Elektrotechnika

Wzmocnienie

Na rysunku 1.1b przedstawiono przykładową **skalę logarytmiczną** częstotliwości. Każdym dwu punktom odległym o jednakową odległość odpowiada zawsze taki sam stosunek częstotliwości. Ze skalą logarytmiczną są związane dwa pojęcia — **dekada** i **oktawa**. **Dekada jest to odcinek na skali częstotliwości odpowiadający dziesięciokrotnemu zwiększeniu wartości częstotliwości, oktawa natomiast jest to odcinek na skali częstotliwości odpowiadający ośmiokrotnemu zwiększeniu wartości częstotliwości.** Obydwa pojęcia są najczęściej używane do określenia stromości narastania zboczy charakterystyki częstotliwościowej.

Elektrotechnika

Wzmocnienie

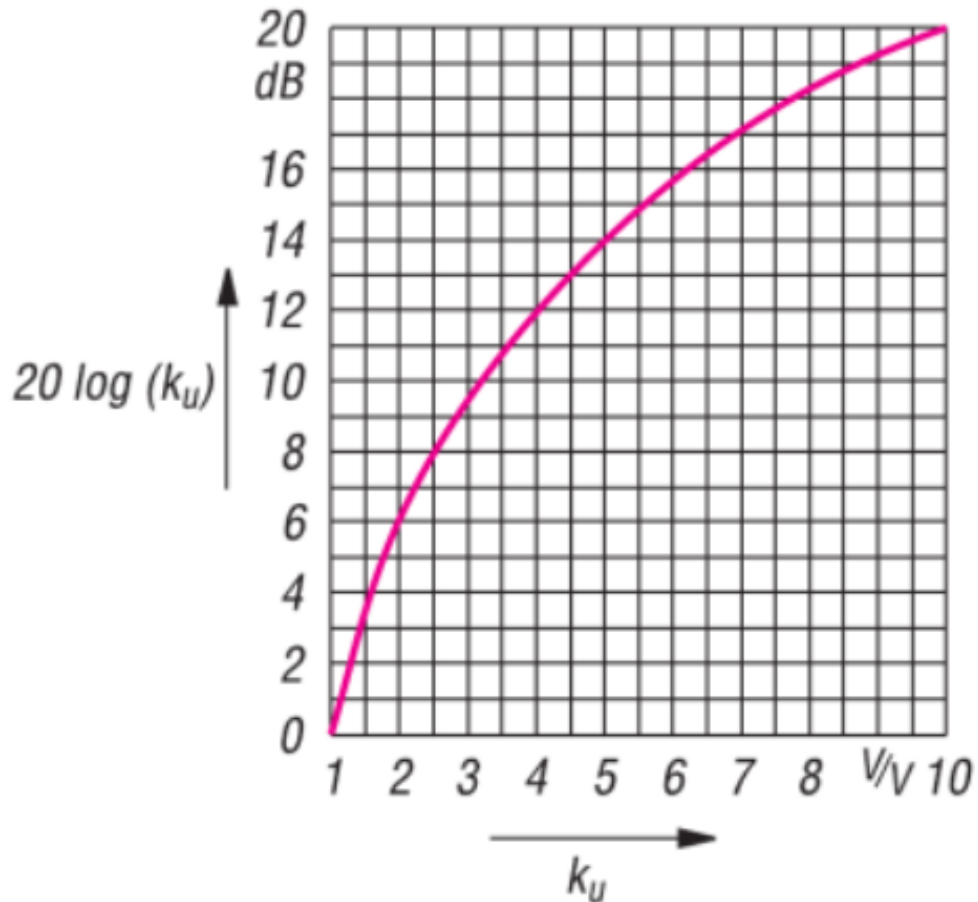
W przypadku wielkości typu wzmocnienie napięciowe wykorzystuje się następującą definicję decybel:

$$K_u[\text{dB}] = 20 \log_{10} \frac{U_2}{U_1}$$

Wzór ten wykorzystywany jest przy analizie charakterystyk amplitudowych filtrów elektronicznych oraz obiektów automatyki, w których np. o sytuacji, gdy 10-krotny wzrost częstotliwości powoduje 10-krotny wzrost napięcia, mówi się o wzroście 20 dB na dekadę. Dla stosunku napięć lub prądów będzie to $20 \log (U_1/U_2)$.

Elektrotechnika

Wzmocnienie

Rys. 1.2. Zależność wzmocnienia napięciowego wyrażonego w decybelach [dB] od wzmocnienia napięciowego wyrażonego w V/V

Elektrotechnika

Wzmocnienie

Odpowiedniki wzmocnienia w mierze liniowej, logarytmicznej i decybelowej

k_u	$\lg(k_u)$	$20 \lg(k_u)$
$0,00001 = 10^{-5}$	-5	-100
$0,0001 = 10^{-4}$	-4	-80
$0,001 = 10^{-3}$	-3	-60
$0,01 = 10^{-2}$	-2	-40
$0,1 = 10^{-1}$	-1	-20
$1 = 10^0$	0	0
$10 = 10^1$	1	20
$100 = 10^2$	2	40
$1000 = 10^3$	3	60
$10000 = 10^4$	4	80
$100000 = 10^5$	5	100
$1000000 = 10^6$	6	120

Elektrotechnika

Wzmocnienie

Oblicz, jakiej wartości w decybelach odpowiada wartość modułu transmitancji równa 2000?

$$20 \lg(2000) = 20 \lg(2 \cdot 1000) = 20 [\lg(2) + \lg(1000)] = 20 \lg 2 + 20 \lg 1000.$$

Z wykresu przedstawionego na rys 1.2 odczytujemy, że $20 \lg 2 = 6 \text{ dB}$, natomiast z tab. 1.1 odczytujemy, że $20 \lg 1000 = 60 \text{ dB}$, stąd $20 \lg 2 + 20 \lg 1000 = 6 \text{ dB} + 60 \text{ dB} = 66 \text{ dB}$.

Oblicz, jakiej wartości w decybelach odpowiada wartość modułu transmitancji równa 0,055?

$$20 \lg(0,055) = 20 \lg(5,5 \cdot 0,01) = 20 [\lg(5,5) + \lg(0,01)] = 20 \lg(5,5) + 20 \lg(0,01).$$

Z wykresu przedstawionego na rys. 1.2 odczytujemy, że $20 \lg(5,5) = 15 \text{ dB}$, natomiast z tab. 1.1 odczytujemy, że $20 \lg(0,01) = -40 \text{ dB}$, stąd $20 \lg(5,5) + 20 \lg(0,01) = 15 \text{ dB} - 40 \text{ dB} = -25 \text{ dB}$.

Kompetencje matematyczne w przedmiotach zawodowych

„Produktem” edukacji powinien być człowiek przygotowany do życia we współczesnym świecie, podejmowania wyzwań przyszłości. Jest to młody człowiek, który będzie miał nie tyle szeroką wiedzę z różnych dziedzin, ale przede wszystkim określone kompetencje. Wśród nich ważną rolę odgrywają kompetencje matematyczne. Obejmują one umiejętność rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji, w tym w pracy zawodowej.

Dziękuję za uwagę!

Zbigniew Porada

Doradca metodyczny- przedmioty zawodowe

Miasto Kraków, Powiat Krakowski, Powiat Olkuski.

Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Oddział

Kraków, ul. Garbarska 1;

Dyżur: środa 13.30-15.00 (lub po umówieniu telefonicznym)

Zespół Szkół nr 1 im. Św. Rafała Kalinowskiego w Krakowie,
ul. Ułanów 3;

Kontakt: z.porada@mcdn.edu.pl

